

Η στάση απέναντι στους καρκινοπαθείς: λάθη και ενθαρρύνσεις

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://bitly.com/1HKoi9k>]

Ερχόμεθα τώρα στο θέμα μας το πικρό και δύσκολο. Ένας καρκινοπαθής σήμερα δυστυχώς από πολλούς θεωρείται όπως κάποτε ένας λεπρός. Δεν είναι φυσιολογική η ματιά μας απέναντι του. Έχει ένα πολύ λαθεμένο στοιχείο οίκτου, που ο ασθενής εύκολα το αντιλαμβάνεται, για να μην πώ ότι έχει και μία κρυφή οίηση περί της ασφαλούς ιδικής μας υγείας, της ανωτερότητάς μας, της ισχύος και του κύρους μας, που είναι άγνωστο αν το έχουμε και, αν το έχουμε, μέχρι πότε θα το έχουμε. Ένας καρκινοπαθής συχνά έχει σοβαρές ψυχολογικές επιπλοκές, που επηρεάζουν ασφαλώς και την πορεία της σωματικής του ασθένειας, ιδιαίτερα στο τελικό στάδιο και στην ιδέα της αντιμετώπισης του θανάτου. Σχεδόν όλοι όσοι πληροφορούνται ότι πάσχουν από καρκίνο, κατά τις στατιστικές ειδικών[4], αντιδρούν με ανησυχία και φόβο.

Kind nurse laughing with elderly patient in wheelchair.

Όταν η νόσος χρονίζει, αναπτύσσονται σε ορισμένους αμυντικοί μηχανισμοί και οι ασθενείς κατά κάποιο τρόπο προσαρμόζονται στη νέα κατάσταση. Είναι όμως συχνό το φαινόμενο παρουσίας σοβαρών ψυχικών διαταραχών, που οδηγούν σε κατάθλιψη, άγχος, ενοχές, αϋπνίες, φοβίες, φαντασίες και ορισμένες φορές σε αμνησία, παράνοια, επίκληση του θανάτου. Στις δύσκολες αυτές καταστάσεις του τελικού σταδίου μπορεί ακόμη να έχουμε εχθρικότητα προς το περιβάλλον, μελαγχολία, καχυποψία, απομόνωση και τάσεις αυτοκτονίας. Είναι, νομίζουμε, μεγάλο το λάθος και για τον ασθενή και για τον ιατρό η λέξη καρκίνος να ταυτίζεται πάντα με τον θάνατο. Καλούνται όλοι να επανεξετάσουν και να επανατοποθετήσουν τη στάση τους ανταποκρινόμενοι στις βαθύτατες πνευματικές, ακόμη και συναισθηματικές ανάγκες των ασθενών. Μήν εξαντλούμε το ενδιαφέρον μας μόνο στην καλύτερη δοσολογία φαρμάκων. Αξίζει να συνεργασθούμε με τον ψυχίατρο, τον ψυχολόγο, τον κοινωνικό λειτουργό, τον καλό νοσοκόμο, τον υπομονετικό συγγενή, τον πνευματικό ιερέα, κυρίως τον ίδιο τον ασθενή. Η κατανόηση του περιβάλλοντος και η καλή συνδρομή τον ανακουφίζει αρκετά στην αντιμετώπιση του πόνου και στην άρση του σταυρού, του φόβου του θανάτου.

Το πέπλο του θανάτου απλώνεται παντού. Θάνατος φυσικός και αφύσικος πλημμυρίζει τις καθημερινές ειδήσεις· από πολέμους, τροχαία δυστυχήματα, μόλυνση του περιβάλλοντος, βιασμούς, ληστείες, εγκλήματα, επιδημίες και

ανίατες ασθένειες. Η κάθε ημέρα μας πλησιάζει στον θάνατο. Είναι το μόνο σίγουρο, που όμως δεν το σκεφτόμαστε όσο πρέπει και όπως πρέπει. Όλοι φωνάζουμε: Μή μιλάτε για θάνατο! Ο σύγχρονος άνθρωπος, από τον φόβο του μην πεθάνει, πεθαίνει πριν πεθάνει. Ομολογώ πως μόνο μία θερμή πίστη μπορεί να μετριάσει αυτόν τον φοβερό φόβο του θανάτου, που μαστίζει τον άνθρωπο. Ο σωματικός θάνατος συντελείται με την αναχώρηση της ψυχής από το σώμα. Αν αυτού του βιαίου θανάτου προηγηθεί ο πνευματικός θάνατος, διά της καταφάσεως της αμαρτίας, τότε και ο σωματικός θάνατος γίνεται τραγικότερος, αδιέξοδος και ανέλπιδος.

Αν ο άνθρωπος δεν πιστεύει στη μεταθανάτια ζωή, είναι δύσκολο να τον παρηγορήσεις. Μια ζωή ασυναίσθητη, αναξιοπρεπής και ασυνείδητη επιδεινώνει τον φόβο του θανάτου. Για τον μοναχό η μνήμη του θανάτου είναι ψυχωφελής. Κάθε πρωί ξυπνά σαν να είναι η πρώτη ημέρα της ζωής του και κάθε βράδυ πλαγιάζει σαν να είναι το τελευταίο της ζωής του. Έτσι, δεν κουράζεται από τη στέρεα επαναλαμβανόμενη καθημερινότητα και δεν ζεί με συνεχή όνειρα και βαρειά προγράμματα ως επιγείως αθάνατος. Στο Άγιον Όρος λένε αν δεν πεθάνεις πριν πεθάνεις, δεν θα πεθάνεις όταν πεθάνεις, εννοώντας τη νέκρωση των παθών προ του τάφου. «Ο Χριστός πέθανε πραγματικά, αλλά πέθανε για να συναντήσει τον άνθρωπο εκεί που βρίσκεται, μέσα στη φθορά και το θάνατο, μέσα στην οδύνη και την απογοήτευση, μέσα στο ανόητο και το παράλογο, και να τον αναστήσει»[5]. Με τον θάνατό του νίκησε τον θάνατο· «θανάτω θάνατον πατήσας και τοίς εν τοίς μνήμασι ζωήν χαρισάμενος».

[Συνεχίζεται]

4. Βακαλίκου Ι., «Ασθενείς τελικού σταδίου», Πρακτικά 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου Όγκολογίας, Θεσσαλονίκη 1991, σσ. 55- 58.
5. Κουνάβη Π. Γ., Ο Πόνος, Αθήνα 1994, σ. 128.